

PŘEHLEDNÝ OBSAH

Podrobný obsah	7
Úvod	11
I. Po stopách progresivního rocku (Petr Dorůžka)	14
II. Brian Eno / Kam se ztratila rocková avantgarda (Petr Dorůžka)	30
Diskografie	55
Studio jako kompoziční nástroj	57
III. Industriální rock / Znovuzrození avantgardy (Josef Vlček)	66
IV. John Cage, Laurie Andersonová a jejich historiky (Petr Dorůžka)	82
V. Hlavou proti zdi (Jaroslav Šťastný)	102
Život Johna Cage	105
Post scriptum	117
Několik náhodných komentářů	131
VI. Mezi hudbou minimální a populární (Petr Dorůžka)	136
Diskografie	153
VII. Estetika hudebního minimalismu (Petr Kofroň)	156
VIII. Fluxus (Petr Rezek)	172
IX. Minimální a konceptuální umění (Jiří Valoch)	192
X. Od nového ke starému (Petr Kofroň)	228
XI. Quax Ensemble (Václav Zahradník)	236
XII. Vzniká nová audiovizuální kultura? (Bohuslav Blažek)	248
XIII. Jazzové záhumenky (Lubomír Dorůžka)	264
Diskografie	288
Seznam literatury	293

PODROBNÝ OBSAH

Úvod

I. Po stopách progresivního rocku (Petr Dorůžka)

Zpětný pohled na 60. léta v rocku a na hledání prvních kontaktů mezi rockem a „těžšími“ hudebními žánry v době, kdy ještě nikdo nic netušil. Beatles, Velvet Underground, Frank Zapa, i velmi strohý pohled na art-rockové skupiny 70. let. Autor kapitoly a editor celé knihy (nar. 1949) patří ke generaci rockových posluchačů, která zpočátku rovněž nic netušila.

1. Beatles
2. Velvet Underground
3. Mothers of Invention
4. Presley nebo Chopin?
5. Léta sedmdesátá
6. Komerce a underground
7. Pink Floyd
8. Může mít reklama duši?
9. Tradice proměnlivých měřítek

II. Brian Eno / Kam se ztratila rocková avantgarda (Petr Dorůžka)

Jedno z témat, která tvořila prvotní motivaci této knihy. Dráha Briana Ena velmi přesně dokumentuje nejrůznější vztahy, vlivy a vývojové cesty, odehrávající se na pozadí rockové scény 70. let.

1. Kdo je vlastně progresivní
Producentské předpovědi
U Roxy Music
Cage, Cale, Barrett a další inspirace
Teoretická zastávka
2. Hudba, ve které se dá bydlet aneb Správně narafičený magnetofon
„V lednu jsem měl nehodu . . .“
Music For Airports
3. Od Bowieho k Talking Heads
Bowieho prognózy
Všechny cesty vedou do Afriky
Společné nápady obou podivínů
Cestování se sluchátky
Indiánský recept, jak poslouchat vítr (Carlos Castaneda: *A Separate Reality*; úryvek z knihy, v níž autor líčí svá setkání s Juanem Matusem, indiánským čarodějem mexického kmene Yaqui)
4. Video a žáby z Hondurasu
Enovo alibi
A co dál?

Diskografie

Studio jako kompoziční nástroj

Výňatek z přednášky, kterou prezentoval Brian Eno roku 1979 v New Yorku) *Název říká vše. Velmi poučné čtení i pro laiky: je tu řada přesných a srozumitelných vysvětlení — např. jaký je rozdíl ve zvukové estetice klasického rocku a nahrávek disco. Text přednášky otiskujeme v původní, neupravené formě.*

III. Industriální rock / Znovuzrození avantgardy (Josef Vlček)

Pokus o zmapování málo známé hudební oblasti. „Industriál“ lze chápat jako jedno z logických vyústění větve rockového vývoje, kterou otevřeli Velvet Underground v 1. kapitole. Autor (pražský rockový teoretik a publicista, nar. 1951) však dokazuje, že se zároveň jedná o příklady konceptuálního umění.

IV. John Cage, Laurie Andersonová a jejich historky (Petr Dorůžka)

Úvodní část této kapitoly slouží jako první seznámení se skladatelem, o němž má řada čtenářů velmi zkreslené informace; druhou část tvoří citace z odborné četby, které naznačují určité souvislosti mezi matematikou a hudbou. Zbývající části podávají zprávu o tvorbě Laurie Andersonové a snaží se zjistit, mají-li oba umělci něco společného. Ač se o tom nikde přímo nemluví, kapitola ukazuje některé nové možnosti spojení hudby a textu (k čemuž se vrátíme v kapitole 6).

1. John Cage
2. Poznámky
3. Laurie Andersonová
4. Poznámka a diskografie Laurie Andersonové

V. Hlavou proti zdi (Jaroslav Šťastný)

Původně diplomová práce skladatele, známého rovněž pod pseudonymem Peter Graham a pod původním jménem Jaroslav Pokorný. Autor (nar. 1952) ji vypracoval pro Konzervatoř v Brně r. 1974, a pro knižní vydání ji rozšířil o „několik náhodných komentářů“.

Život Johna Cage

Poznámky

Post scriptum

Několik náhodných komentářů

VI. Mezi hudbou minimální a populární (Petr Dorůžka)

Úvod do tvorby skladatelů La Monte Younga, Terryho Rileyho, Steva Reicha a Philipa Glasse; toto téma bylo mnohokrát zpracováno podrobněji a zájemce o detailní informace odkazujeme na seznam literatury v závěru. Kapitulu by bylo možné zařadit i na jiná místa knihy: vedle Laurie Andersonové, s níž Glass i Reich sdílí kulturní zázemí, poblíž Velvet Underground (jejich baskytarista John Cale studoval u La Monte Younga). Hodila by se i do práce, zaměřené více na pop, kam dnes řada odborníků Philipa Glasse chladně odsouvá.

La Monte Young

Terry Riley

Steve Reich

Philip Glass

Diskografie

VII. Estetika hudebního minimalismu (Petr Kofroň)

Obecnější, ale přitom srozumitelný pohled na dané téma, vyjádřený formou kratičkových úvah či definic. Autorem je pražský skladatel a teoretik (nar. 1955).

VIII. Fluxus (Petr Rezek)

Exaktní, filozoficky pojatý pohled na danou oblast. Text můžeme sledovat i jako vzrušující a velmi logickou hru; autorem je pražský filozof a kunsthistorik (nar. 1949). K hnutí Fluxus patřili mnozí umělci, uvedení jinde: La Monte Young, John Cale, Yoko Ono; pro řadu dalších (např. Laurie Andersonovou) byl Fluxus důležitým odrazovým bodem.

1. Vypuštěný motýl a problém kontextu

2. Svátek a oslava

3. Svátek bez oslavy

4. Nezařaditelnost Fluxu

5. Brechtovy židle

6. Událost

7. Důsledky

IX. Minimální a konceptuální umění (Jiří Valoch)

V této kapitole bychom chtěli nejen upozornit na paralely mezi vývojem výtvarného umění a hudby, ale zároveň čtenářům—posluchačům poskytnout informace, k nimž by se buď obtížně dostávali, anebo by je ani nehledali. Autor (nar. 1945) se zabývá teorií výtvarného umění i vlastní tvorbou a žije v Brně.

X. Od nového ke starému (Petr Kofroň)

Obecný pohled na současný vývoj hudby i posluchačských zvyklostí. Autor nynější situaci analyzuje v širším historickém kontextu a snaží se zjistit, co dnes skladatelé i posluchači hledají a kam směřují.

XI. Quax Ensemble (Václav Zahradník)

Zpráva o krátké, ale velmi inspirativní dráze skupiny, která vznikla v Praze při návštěvě členů hnutí Fluxus. Quax existoval od podzimu 1966 do jara 1969 a hráli v něm mj. Petr Kotík, Jiří Stivín, Josef Vejvoda, Jan Hynčica a Václav Zahradník. Svědectví podává skladatel Václav Zahradník (nar. 1942), který se později daleko více proslavil jako dirigent jazzového televizního big bandu.

XII. Vzniká nová audiovizuální kultura? (Bohuslav Blažek)

Hlavním záměrem této partie je poskytnout souhrnný pohled na svět masových médií a na nové formy komunikace, které vznikají mezi publikem a tvůrci. Kapitulu napsal pražský publicista (nar. 1942), který se zabývá mj. teorií her a psychologií a spolu s Jiřím Stivínem vedl setkání Skupiny umělecké improvizace s názvem „Minimální hry“.

XIII. Jazzové záhumenky (Lubomír Dorůžka)

Posuny, vzájemné mísení a další proměny, které jsme v předešlých kapitolách zkoumali, probíhají v jazzu už dlouhá léta, takže je dnes bereme jako naprostou samozřejmost. Oregon, Keith Jarrett, Sun Ra, Jon Hassell a Meredith Monková představují po hudební stránce dosti nesourodý spolek, a právě proto mohou jejich nahrávky sloužit jako dobrá definice „hudby na pomezí“ či „globální hudby“. Autorem je pražský jazzový publicista (nar. 1924).

Diskografie

SEZNAM LITERATURY

Náměty k dalšímu čtení pro specializované zájemce a seznam pramenů, z nichž jsme čerpali. Diskografie jsme řadili k jednotlivým kapitolám, ale knižní prameny se často překrývají, a proto jsme ty nejvýznamnější soustředili na závěr. Platí zde jedno kritérium: pokud je odkaz či citace, použitá v textu, lokálního významu, uvádíme pramen s údaji o nakladateli, atd. jen v příslušném místě knihy. Podrobné informace a údaje o pramenech zásadnějšího významu uvádíme naopak v této kapitole.